

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18347

Θέμα 272^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 546-560**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, μηδ' ἄ μη' θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.*
- ΙΣ. *Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένη φίλος;*
- ΑΝ. *Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.*
- ΙΣ. *Τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδέν ὠφελουμένη;* 550
- ΑΝ. *Ἀλγοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.*
- ΙΣ. *Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;*
- ΑΝ. *Σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.*
- ΙΣ. *Οἴμοι τάλαινα, κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.* 555
- ΙΣ. *Ἄλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.*
- ΑΝ. *Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ δόκουν φρονεῖν.*
- ΙΣ. *Καὶ μὴν ἴση νῶν ἐστὶν ἡ Ἑσμαρτία.*
- ΑΝ. *Θάρσει· σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.* 560

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν ... ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.****(Μονάδες 30)**

ΙΣΜΗΝΗ

Ἔστω και τώρα λοιπόν σε τι θα μπορούσα να σε ωφελήσω ακόμη εγώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σώσε τον εαυτό σου· δεν σε φθονώ ὥστε να σου αρνηθώ να διαφύγεις (τον κίνδυνο)
(δεν αρνούμαι από φθόνο εσύ να διαφύγεις τον κίνδυνο).

ΙΣΜΗΝΗ

Αλίμονό μου η δύστυχη, και να στερηθώ τη δική σου μοίρα (και να μη συμμεριστώ
τη δική σου μοίρα);

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Ναι) γιατί εσύ προτίμησες να ζεις, εγώ όμως να πεθάνω.

ΙΣΜΗΝΗ

Αλλά όχι χωρίς να εκφράσω τις δικαιολογίες μου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εσύ στα μάτια αυτών εδώ (φαινόσουν ότι σκέφτεσαι) σωστά, ενώ εγώ φαινόμουν ότι σκέφτομαι (σωστά) στα μάτια των άλλων.

ΙΣΜΗΝΗ

Κι όμως το παράπτωμα είναι κοινό (ίσο) και για τις δυο μας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Έχε θάρρος: εσύ ζεις, η δική μου όμως ψυχή από καιρό έχει πεθάνει, ώστε να είναι ωφέλιμη στους νεκρούς.

2. Ποια ήταν τα καθήκοντα του επωνύμου άρχοντα κατά τη διεξαγωγή των Μεγάλων Διονυσίων;

(Μονάδες 10)

Η επιμέλεια και η οργάνωση των Μεγάλων Διονυσίων είχε ανατεθεί από την Αθηναϊκή Δημοκρατία στον επώνυμο άρχοντα. Αυτός διάλεγε τα έργα των ποιητών που θα *εδιδάσκοντο*, τους ηθοποιούς που θα ερμήνευαν τους θεατρικούς ρόλους και αναζητούσε τους εύπορους πολίτες που θα επωμίζονταν τα έξοδα της χορηγίας.

3. *θάνης, έρώτα, άλγοῦσα, γελῶ, φρονεῖν*: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 10)

θάνης → αθανασία, θανατηφόρος
έρωτα → ερώτηση, ερωτηματικός
άλγοῦσα → αναλγητικό, οσφυαλγία
γελῶ → γέλιο, αγέλαστος
φρονεῖν → σώφρων, περιφρονητικός

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος